

ביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

400

עלון מס'

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

פרשת משפטים

אני אוריד את הזבל?!

נהג, שכל אדם שרוצה להתקבל לסוכן חשאי לאחר שעבר מבדקים שונים, חוטפים אותו באישון לילה למחסן נטוש ושם הוא עובר ענויים קשים, על מנת שיגלה להם סודות שהוא יודע על סוכניות חשאיות למיניהן. ואם עבר את המבחן בהצלחה ושתק, מיד מגלים לו את פניהם, ומודיעים לו בשמחה "עברת את המבחן והתקבלת לסוכנות". ואם לא שתק וגילה את צפונות לבו, מודיעים לו "חביבי, נכשלת!" אינך יודע לשמור סוד.

כמה היינו רוצים להיות חכמים יותר, להבין דבר מתוך דבר, להבין את הגמרא הקדושה, ובנדאי לזכר את תלמודנו, לחפש חידושים אמתיים בתורה, לחבר ספרים עמקים בהלכה, ובנדאי הבורא יתברך לספק לנו מבקשנו זה, ובנדאי שהוא ישמח אם נהיה חכמים יותר.

אם כך מדוע לא נותן לנו חכמה יתרה, ובמקום זה צריכים אנחנו לעמל קשה להבנת התורה, ושוב אנחנו שוכחים.

והנה, אם היינו שואלים את הנבחן האם היית מעדיף שלא יבואו יסורים אלו באמצע הלילה, ודאי שהיה עונה ואומר לא רוצה אותם כלל, אבל בדיעבד כשהבין שהיסורים הללו הם בעצם שהביאו לו את התפקיד הנכסף, סוכן חשאי בממשלת ארצות הברית, אזי ודאי יאמר: "מצנן!" - "תביא עוד כאלה יסורים, העקר שבסוף מחכה לי קזו מתנה נפלאה". כך הוא הדבר בבחורה שעדין לא מצאה את זוגה, שצריכה היא לדעת - הבורא יתברך רוצה יותר ממך שתתחתני, רק שפעמים צריך להעמיד אותך במבחן האמונה, אם תקבלי את היסורים באהבה אם לאו.

את התשובה אביא על פי משל: תארו לעצמכם הגברים שביניכם, שאתם קמים בבקר ואתם מגלים שקבלתם "הארה משמים", ואתם מבינים דברים עמקים מאד בתוך רגעים ספורים, ואתם זוכרים את כל התורה, בקצור גאונים כמו מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל.

והנה כשאתם חוזרים בערב לביתכם מבקשת מכם רעייתכם "שמעון, תוריד את הזבל, בבקשה". אני! אני אוריד את הזבל? אני, שכל התורה מונחת בראשי, ומכל העולם שוחרים לפתחי לשמוע את חות דעתי ההלכתית, אני אוריד את הזבל?

כך כפי הנראה תהיה תשובתכם, וכך יהיה אם האשה תהפך בו לילה לחכמה גדולה, קשה יהיה לה מאד שלא להתגאות על בעלה והסובבים אותה. לכן אמר הבורא לטובתכם אשאייר אתכם כמו שאתם, אמןם תתאמצו רבה, אבל תשארו ענותנים, וזה הרבה יותר טוב מאשר להיות חכמים אבל בעלי גאון.

האם אתה ראוי לשרת בשירות החשאי? פעמים שהבורא יתברך מבקש לתת לנו מתנה גדולה, אבל קודם לכן צריך הוא להעמיד אותנו בנסיון. כגון בחורה שהבורא מיעד לה חתן מיוחד מאד, אבל כדי שתקבל אותו היא חייבת לעבר נסיון מסוים.

ונביא ספור ששמעתי, כדי להבין את הענין. באחת מהסוכניות החשאיות בארצות הברית ישנו

ובאמת, שנשאלתי רבות מאנשים ששמעו שעורים בנושא "אמונה ובטחון" - "נסינו, האמנו, בטחנו, שום דבר לא עוזר" אומרים לי באכזבה. "זהו, עד כאן מגיע לבורא עולם שנאמין בו, ולא עוד". תשובתי היתה אליהם: "האמונה שלכם מלכתחלה לא היתה נכונה, כי אם אחרי חידושים של נסיונות אתם כבר לא מאמינים, כפי הנראה מההתחלה לא באמת הכרתם את הבורא יתברך". מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת \ לברכה \ רפואה \ הצלחה בטל: 03-8000770 פרטי ח-נ לתרומות: בנק מרכנתיל 17, סניף 732 חשבון 73443 ע"ש ביע אומר

זמני השבת
הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום	ת"א	חיפה	ב"ש
כניסה:	17:02	17:02	17:04
יציאה:	17:54	17:54	17:56
ר"ת:	18:30	18:30	18:33

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 16:44

- מאמר השבוע
- הנהגות מרן
- שאלות ותשובות
- דוד המלך
- לאשת ההיל
- פנינים מהפרשה
- מוסר עם סיפור
- פניני הדף היומי
- שמירת הלשון

פיטום הקמורת
מתוך הקלף
מסייעים לפעילות וזוכים בסגולה הידועה לפרנסה

מנו שכתב רבי חיים פלאני מספרו פת הדיונים לקראת פיטום הקמורת מתוך הקלף. הודיעים 400 ש"ח למשך 38 הודיעים ומקבלים פיטום הקמורת שנכתב ע"י סופר ד"ר שמואל על קלף

טל': 03-8000770

להצלחת תמור בת איילת

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

אהבתו של מרן לספרים

ידועים דברי מרן. אדם שה' חנן אותו דעת ב"ה, צריך שבביתו יהיו ספרי קודש, ספרי הלכה, שיהיה בביתו 'שלחן-ערוך', פוסקים, הלכות. ביתו יהיה מלא רק מזה. "חכמתו של אדם מגעת עד מקום שספריו מגיעים". אם אין לו ספרים ישאר בור ועם הארץ כל חייו. יקנה ספרים, תהיה לו אהבה לספרים, יביא אותם, יקדש את ביתו. יהיו לו ספרי קודש, מפעם לפעם יעיין בספרים, ילמוד בהם כפי שחכמתו משיגה, לא כולם תלמידי חכמים, אבל כפי דעתו. מחר יהיו בניו תלמידי חכמים בעזרת ה', הם ילמדו בספריו, אם הוא לא למד - בניו ילמדו. כל אדם ואדם יקנה לו ספריה לא יהיה קמצן 'תמע אבו כמונה', אלא ילך ויקנה לעצמו ספרים. [מעדני מלך]

שאלות ותשובות

מאת הרב יגאל כהן שליט"א

שאלה: האם זה נכון שמי שלא קיים סעודה רביעית כאילו לא קיים סעודה שלישית?

תשובה: כן דבר זה נזכר בכמה מהפוסקים.

שאלה: אדם ספרדי ששומע קריאת התורה מאשכנזי במבטא אשכנזי האם יוצא ידי חובה?

תשובה: אם מבין מה חבירו ואומר יוצא ידי חובה וכל שכן אשכנזי השומע מספרדי שיוצא ידי חובה, מלבד קריאת פרשת זכור ופרה, שראוי ונכון שכל אחד ישמע כפי מנהג אבותיו.

[שו"ע סי' קצג ס"א שו"ת שרידי אש ח"ב סי' ה חזון עובדיה ח"ב עמ' יז]

שאלה: האם יש חובה על האב לחנך את בנותיו?

תשובה: כן אין הבדל בין בנים לבנות.

[מאירי נזיר כט. תוס' ישנים יומא פב לזית חן סי' קכו. חזון עובדיה שבת ח"ב עמ' מז]

שאלה: טיגנתי בשמן שניצלם, ולאחר מכן באותו השמן טיגנתי צי'פס, האם מי שאוכל מהצי'פס צריך להמתין ו' שעות כדי לאכול חלבי?

תשובה: הצי'פס נחשב כבשרי, מאחר והשומן שבבשר או העוף נימוח בשמן וכשמטגן הצי'פס מקבל טעם של ממש מהבשר או העוף, ולכן צריך להמתין ו' שעות.

[דרכי תשובה סי' פט אות מב שו"ת דברי בניהו כב סי' נט והעוד וכן הורה מרן הראשל"צ שליט"א]

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד

מעלותיו של דוד המלך

לאחר שציווה ה' לשמואל הנביא לקום למשוח את דוד למלך על ישראל, בורא עולם הוסיף ואמר (שמואל א טז, יב) "קום מִשְׁחֶהוּ כִּי זֶה הוּא", ולכאורה המילים "כי זה הוא" מיותרות, וביאר החיד"א ('חומת אנך' שמואל א טז, יב), שבמילה "כי" נרמז שעיקר המלכות שייכת לשבט יהודה העולה בגימטריא שלושים, כמו הגימטריא של המילה "כי", וכן רמז הקדוש ברוך הוא לשמואל הנביא, שדוד ראוי למלכות משום שיש בו שלושים מעלות הנצרכות למלך, כמובא במשנה באבות (פ"ו מ"ה).

עם ישראל חי וכן רמז במילה "כי" כמה זמן תימשך מלכות בית דוד, שהרי המילה "כי" בגימטריא שלושים, ומובא ב'זוהר הקדוש' (זוהר יתרו דף פה ע"א), שעם ישראל נמשלו ללבנה, כשם שהלבנה במהלך שלושים ימי החודש בתחילתו גודלת ובסופו מתמעטת

ונעלמת, אך מיד שוב חוזרת ומתחדשת, כך עם ישראל פעמים גדלים ופעמים מתמעטים ולפעמים נראה שאף נעלמים, אך עם כל זאת 'עם ישראל חי' ומחדש כנשר נעוריו.

ה'זוהר הקודש' משווה בין מלכות בית דוד המסמלת את כלל ישראל, לבין הלבנה, כשם שהלבנה גודלת במהלך חמישה עשר הימים הראשונים של החודש, ולאחר מכן מתמעטת, כך מלכות ישראל החלה להתגלות בעולם מתקופת אברהם אבינו, והגיעה לאחר חמישה עשר דורות לשיא תפארתה בימי שלמה המלך, באותה העת אורם של ישראל האיר את כל העולם כולו, וכבוד ה' היה מלא את כל הארץ, בתקופה זו שלמה המלך בנה את בית המקדש הראשון המכונה 'אורו של העולם' (בבא בתרא ד ע"א), ומלך על כל העולם ככתוב (דברי הימים א כט, כג) "וַיָּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל פְּסָא ה'", ומובא בגמרא (עבודה זרה ג ע"ב), שבאותה העת לא היו מקבלים גרים מפני שידעו שבאו להתגייר רק מפני כבודם של ישראל.

לאחר תקופת שלמה המלך הלכה מלכות ישראל ונחסרה, כאשר מיד לאחר מותו של שלמה המלך התפצלה המלוכה לשתיים, בין רחבעם בן שלמה לירבעם בן נבט, ולאחר מכן גלו עשרת השבטים ונתרו בארץ ישראל רק שני שבטים בלבד (יהודה ובנימין והכהנים והלויים שהיו גרים עמם), עד שבתקופת צדקיהו המלך, שהוא הדור השלושים מאברהם אבינו ודור החמשה עשר משלמה המלך, נחרב בית המקדש, חשך אורם של ישראל, ועם ישראל יצא לגלות בבל, ואף

שצדקיהו הצליח להימלט מירושלים דרך מנהרה סודית הנקראת 'מערת צדקיהו' (עירובין סא ע"ב ברש"י ד"ה מערת), וביציאתו מן המערה נתפס בדרך נס עלידי חייליו של נבוכדנצר, וסופו של צדקיהו היה רע ומר, כאשר רצחו את כל בני משפחתו לעיניו ולאחר מכן ציווה נבוכדנצר שינקרו את עיניו.

פעולות אלו של חורבן הבית וניקור מאור עיניו של מלך יהודה סימלו על כיבוי המאורות, כמו הלבנה ההולכת ונחסרת במהלך חמישה עשר הימים האחרונים של החודש עד שמתכסת מעיניו. ועל כל התהליך שעתידי לעבור על מלכות בית דוד, רמז הקדוש ברוך הוא לשמואל הנביא במילים "כי זה הוא", שהמילה כי בגימטריא שלושים, כנגד שלושים הדורות מאברהם אבינו ועד ימי צדקיהו, המלך האחרון למלכי בית דוד.

דבר זה מסביר, מדוע ב'ברכת הלבנה' (שולחן ערוך אורח חיים סימן תכו) אנו מזכירים את המשפט 'דוד מלך ישראל חי וקיים'? אולם לאור המבואר לעיל על ההקבלה בין מלכות דוד ללבנה, אנו מתפללים לבורא עולם, כשם שחידש לנו את אורה של הלבנה למרות שנעלמה מעינינו, כך יאיר לנו את אורו של משיח בן דוד במהרה בימינו (לתוספת ביאור והרחבה עיין בפרק כ מאמר ד).

"המלך דוד" ביאור על ספר שמואל א,

בשפה קלה וקולחת, עם מסרים לחיזוק

האמונה בדרכו של דוד המלך.

ממתין לך באתר: "אופקים בוקס"

בשמה ואלל לזי יוסף
שמואל אה להודיע
כי יגאל לאור הספר
"שיעורי"
הרב יגאל כהן
פירק מוסכת אמונה ומצוות
שטות אמתה הוסיף ודלררם
מח' להצניח מול: 03-8000770
אי' דוד ויהוד: yabia-omer.co.il
מח' להצניח המבואר

שוותכיים!
ממשיכים בבניה
ולכם יש לכם אפשרות
להיות שותפים בכל הזכויות
שהיו במקום!
ניתן להנציח להצלחתם/לרפואת/לע"נ
03-8000770

הוציא לחיית שוואק
באחזקת הוציא של
למעלה כ-120 אפרסומי
בית הוציא "יבוע אומר" בבני ברק
כדי ללם שיתחיל
גם באחזקת הוציא
זוג כפזיה למושפחות זוסקות.
מח' להצניח הודשית לבית הוציא
אתה יכול!
למירטובים חייגו:
03-8000770

בשבוע שעבר כתבנו בסיעתא דשמיא תמצית קצרה לאיש החיל מה הטקטיקה היחסית פשוטה בכדי להגיע ללב הגברת שלצידו... קיבלנו תלונות, מה עם אשת החיל? אז הנה, לא נקפח שום צד ונדון במעט בתמצית הדרך להגיע לליבו של איש החיל שלצידך.

כל אחת תיקח את הדברים ותעבד אותם לבית הספציפי שלה. אנחנו רק דנים בדברים בכלליות. הקב"ה ברא את הגבר כזה שרוצה לתת לך, כל מבוקשו של הבעל זה שאשתו תהיה מאושרת. ברגע שהוא יראה שאת שמחה בזכותו, הוא ירגיש שמקיים את ייעודו בעולם, ויצאו ממנו תכונות טובות יותר. כשהוא מרגיש נותן, הוא בשיאו. כשאת צוחקת ממנו, שימי לב איך הוא מאושר מעצמו. זה מה שצריך - לתת לו לתת לך. לתת לו לשמח אותו. להיות שמחה, לא רק לרצון ולכעוס, ולא להיות מרוצה מכלום. כי זה מייאש.

לנשים ישנה נטייה להתלונן, לראות את מה שלא טוב, לבכות על הקושי שבהן, וזה רק מהרצון לתשומת לב וליחס כפי שדיברנו בשבוע שעבר, כי את לא באמת תמיד צריכה עזרה פיזית, זה יותר ירגיש ונפשי. כשגבר רואה את אשתו רק רוטנת, כועסת, לא מרוצה מהחיים, הוא מרגיש שכשל בתפקידו ולאט לאט מתייאש מעצמו, ומתחיל לפתח תכונות שפחות מתאימות לו (כגון: שתלטן, קמצן, כעסן ועוד..). אך תמיד ניתן להתחיל בשינוי, אין מאוחר, תמיד ניתן לרענן את הקשר. אישה צריכה לדבר את מה שמפריע לה, ולפרט איך ניתן לשפר ביחד. אבל מיד לאחר מכן לתת הזדמנות לתקן, הזדמנות לצד השני לתת את מה שיש לו ולאט לאט זה יהיה מה שאת מצפה, זה לא כל כך מהר משתנה.

תיאום הציפיות לוקח כמה שנים טובות ולעיתים כל שנות הנישואין, לא להתייאש. הוא בסוף יבין מה משמח אותך באמת, מה את אוהבת ומה פחות. הכי טוב זה להגיד במפורש מה טוב לך, אבל אם את לא מרגישה שאת מסוגלת בנתיים לתת תנאי לפחות תני לו סימנים ברורים יותר, ואל תצפי שהוא יבין לבד. כי זה מאכזב שלא.

הרב הגאון יגאל כהן שיזכה לחיים טובים וארוכים אומר שאישה שמוותרת על חצי שעה ביום לדבר עם בעלה ופעם בשבוע לצאת איתו, היא פוגעת בבריאות נפשה. צריך ממש לעמוד על זה, לדבר על זה שזה חשוב וצריך, ולעשות את זה. לא לוותר. פעם ביום לשבת בעל ואישה ולדבר על מה שמתרחש, זה כל כך חשוב. ולא תמיד גבר יעשה את זה מיוזמתו. האישה צריכה להבין שזה חשוב, במיוחד בשבילה ולעשות את זה, כי אחר כך הלב סתם עמוס ויוצא מאיתנו דברים ללא שליטה.

בנוסף, להתאוורר פעם בשבוע ולצאת קצת מהבית ביחד, למרות כל העיסוקים והשגרה הברוכה והשמחה והלא משעממת ברוך השם. בשביל בריאות הנפש, לצאת לטיול, למסעדה, למקום שאוהבים ולשבת ולדבר. זה כל כך חשוב, חייבים לעבוד על הזוגיות. לא לשבת בחיבוק ידיים ולצפות שהכול יסתדר ממליו, לא להתייאש אחד מהשנייה, והכי חשוב לא לוותר. לא להרים ידיים. הכול אפשרי. עם רצון אמיתי ועבודת המידות יהיה סיעתא דשמיא!

תתחילי בזה, תראי לבעלך כל הזמן, עד כמה הוא חכם, והוא מבין בדברים שאת צריכה, עד כמה את נשענת עליו בתחומים מסוימים, תני לו את הכבוד של אבא בבית. שימי לב לדברים הקטנים שהוא נותן לך, ותקבלי בשתי ידיים. בשמחה, בחיוך. תשמחי. עצם זה שם אותו בכיסא הנכון שלו, ומאליו המידות הטובות שלו יבואו לידי ביטוי. בהצלחה רבה.

מוסר עם סליטור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

הדף היומי של השופט האנגלי (א)

אנו נמצאים בעצומם של ימי הגאולה המובא בפרשיות השבוע. וידועים דברי הרמב"ם בסוף הפרשה על הגדרת המאמין שזה עקר העקרims בדרך זוהי יתום. חובה לעין בדבריו ולשנן אותם. הייתי רוצה השבוע לנגע בנקדה קצת שונה, העולם מדבר כבר זמן מה על 'רפורמת המשפט' שרוצים לעשות ועושים, והי רצון שיצליחו אגבנו הצבור האומני סבלנו רבות מבית המשפט שלקח לעצמו את ההחלטה על כל דבר גדול בקטן - כיהודי מאמין יודעים אנו שהם היו שליחים בלבד אבל מגלגלים זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב. ונספר מעשה פלאי ומחכיביותי אליו נביאו והוא ימחיש קצת מעניני המשפט.

"אם כסף תלוה את עמי את העני עמך"

אמרו חכמים תן לו משלו שאתה ושלך שלו. כי הנה מה שהשפיע הקדוש ברוך הוא עושר לעשירים, אין זה אלא כאילו בתורת פקדון, והוא רק כעין "אפוטרור פוס" עליו, כדי שיוכל לעזור לנצרכים ולעניים. שכן הלכה רווחת בחושן משפט (סי' רמו סעיף ד): "הכותב בצוואתו כל נכסיו מתנה לאחד מבניו, לא עשאו אלא אפוטרופוס, והרי הוא יורש בכל הנכסים כאחד מאחיו בלבד. ואף על פי שכתוב מפורש בצוואה כדרך שופרא דשטרי, שילך ויזכה ויחזיק, מכל מקום אומדן הדעת הוא שלא נתכוון בצוואתו אלא שיהיו אחיו נשמעים לו ומכבדים אותו". כמו כן כשהקדוש ברוך הוא משפיע עושר ונכסים רבים לאחד מישראל, ונעשה עשיר, איננו נחשב בעלים על העושר, כי אם רק אפוטרופוס, לחלקו לאחיו העניים, לתומכם ולסעדם. אמנם מגיע לו כבוד, ולכן אמרו (בעירובין פו.) רבי מכבד עשירים, ורבי עקיבא מכבד עשירים. וברור שהמכוון לעשירים יראי שמים וגומלי חסדים. וזהו מה שכתוב אם כסף תלוה את עמי "את העני עמך", שהכסף שאתה מלוה או נותן לעני, אינו שלך, אלא "את העני עמך", שאין אתה אלא אפוטרופוס. וראה עוד בפירושו הספורנו (פרשת משפטים כב כו), ושמעתי כי חנון אני, ואף על פי שלא יוכל לצעוק חסם עליך, שהרי הוא חייב לך, מכל מקום כשיצעק אלי על עניותו, אתן לו קצת ממה שחננתי אותך יותר על סיפוקך, כדי שתפניס בו את אחרים. וכתוב בספר חסידים (סי' קפו), שיש בני אדם שאין להם זכות לחיות, אלא בשביל אחרים שנהנים מהם. וזהו בכלל מה שנאמר (משלי יב), וצדקה תציל ממות. ישמע חכם ויוסף לקח.

כפי כוונת ומחשבת הנותן לשם מצוה כך תגדל מעלתו, וכמ"ש הוא מרומים ישכון מצודות סלעים משגבו לחמו ניתן מימיו נאמנים (ע"ב ב"ב י:). הגאון רבי מנחם מנדל מרומנוב היה יושב ולומד עם תלמידיו, לפתע שמע דפיקות ומצאת, השמש מיהר לפתוח את הדלת ונכנס איש עני לבוש בלויי סחבות, ופניו חוורים, וכלו מעורר חמלה, לחש לו הרב לשמש, בחדר הפנימי תלוי המעיל שלי, ובכיס המעיל יש דינר זהב, צא והביאו אלי, לאחר שהובא אליו הזמין את העני אליו, ונתן לו את דינר הזהב. העני הופתע מן התרומה הנדיבה שקיבל, בירך את הרב ויצא ופנה לדרכו, ויהי אך יצוא יצא העני לדרכו, התבונן הרב שנתניתו לעני היתה מרוב חמלה על העני, ולא חשב אז שהוא נותן כדי לקיים מצות צדקה, והרי נאמר בתורה ויקחו לי תרומה ופירש רש"י, לי, "לשמי". לכן קרא הרב את השמש שנית, ואמר לו, לך חפש את העני, והשיבהו אלי, יצא השמש ומצאת את העני מהלך, פנה אליו ואמר לו, הרב קורא לך, למה? איני יודע למה, ויחרד העני חרדה גדולה בחושבו שכנראה הרב טעה ובמקום דינר כסף נתן דינר זהב, בדרת ברירה, חזר אל הרב, קרא הרב לשמש, ואמר לו בכיס השני של המעיל יש עוד דינר זהב צא והביאו אלי, כשהובא אליו, קרא הרב את העני, וחזר לתת לו עוד דינר זהב, כשהוא מתכוין למצות צדקה. העני נשם לרווחה, כי לא די שלא נלקח הדינר ממנו, אלא שקיבל עוד דינר זהב נוסף. אך פנה בשאלה אל הרב ואמר, אדוני הרב, אם רצית לתת לי שני דינרים, היית נותנת לי בבית אחת, עתה שכחורתו אליך ע"פ שליחותו של השמש, כמעט נפל לבי בקרבי, כי חשבתי שאתה לוקח הדינר ממני. אמר לו הרב, בני, בתורה (פרשת ראה) כתוב, נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו. כלומר בנתינה אחת בראותך כי מצבו העגום של העני, לא כיונת אז לשם מצוה, אלא שרע לבבך בתתך לו, כי יתחמך לבבך על צערו של העני, הילכך אינך יוצא ידי חובת המצוה, אלא נתון תתן, תן לו נתינה שניה בכונת מצוה. [ומעשה של ר' חיים מוולוז'ין עה"פ לחשוב מחשבות לעשות בזה ובכסף ובחושות].

איחא בדרש (איכה פרשה א אות מא), על הפסוק (יחזקאל י), ויאמר אל האיש לבוש הבדדים, בוא אל תחת לכרוב ומלא חפניך גחלי אש וזרוק על העיר, אמר ר' יהושע דסכנין, שש שנים היו אותם גחלים בידו של גבריאל, סבור היה שישאל עושים תשובה, כיון שראה שאינם עושים תשובה, ביקש לזרוק לעיר הגחלים באף ובחמה, א"ל הקב"ה, גבריאל להונן להונן, אל תזרקם לפי שיש בהם שעושים צדקה אלו עם אלו, שנאמר וירא לכרובים תבנית יד, ואין יד אלא צדקה שנאמר פתוח תפתח את ידך. אמר ר' לוי, צדקה שישאל עושים ביד, מעמידה את העליונים והתחתונים.

מעשה שהיה אצל רבינו יחזקאל לנדא, (בעל "נודע ביהודה"), שבאו אליו גבאי צדקה, שעסקו בנישואי יתום ויתומה, שאל אותם הרב לכמה מעות אתם זקוקים, אמרו לו לאלף זהובים, נכנס רבינו יחזקאל לחדרו, פתח את הכספת, והוציא משם תשע מאות ותשעים זהובים, ומסר אותם לידיהם, אמרו לו, רבינו, אם כבר נתן רבינו כמעט את כל הסכום, הרי המתחיל במצוה אומרים לו גמור (ירושלמי ראש השנה פרק א הלכה ח), יוסף נא מר עוד עשרה זהובים, וכל המצוה תקרא על שמו. אמר להם, תמיהני עליכם שלא נזכרתם במשנה מפורשת (באבות פ"ה משנה יג), הרוצה שיתן ולא יתנו אחרים, עינו רעה בשל אחרים, ואני בכוונה השארתי מקום לנדבת עשרה זהובים, כדי שגם אחרים יזכו להשתתף במצוה הזאת (מאור ישראל דרושים דרוש לצדקה).

(הסיפור מובא בספר ניצוצות - דברים). וְכֵן מוּבָא: זֶה שְׁנַיִם שׁוֹמְרֵי אֲנֹכִי עַל הַסְּפוּר, צוּפֵה וּמְצַפֵּה מֵהַ יְגִידוּ הַיָּמִים, מֵהַ יֵאמְרוּ צְעִדֵי הַיָּמִן, אֵלּוּ זְמִירוֹת יִשְׁמִיעוּ הַבְּרִיּוֹת הַמְעֻרְבּוֹת בּוֹ, אִיךְ יִירָאוּ בְּחִלּוֹף הַשָּׁנִים הַנִּפְשׁוֹת הַפּוֹעֵלוֹת בְּסִפּוּר - מֵהַ יִהְיוּ תוֹצְאוֹתָיו בְּרִבּוֹת הַיָּמִים. שְׁנַיִם רְבוֹת צִפְיָתִי לְסוּפוֹ שֶׁל הַסְּפוּר. שְׁתֵּי עֲשָׂרוֹת שְׁנַיִם הֵן תְּקוּפַת זְמַן מְמֻשָּׁקָה. וְעֵינֶיךָ שְׁפֹלְאֵי הַחֻקְמָה הַטְּכְנֹלוֹגִיתִי מְמַצִּים וּמְנַצְּלִים אֶת אֲרֶךְ הַיָּמִן. הַסְּפֵקוֹ וְהַפְּסִיקָתוֹ לְמַהֲיָרוֹת עַל, גַּם הַסְּפֵקוֹת הַגְּשִׁמִּיּוֹת וְהַדּוּחִיּוֹת, הָאוֹרְכוֹת לְשׁוֹנְנֵי אֲרֶץ יִשְׂרָאֵל, תְּבַל, חֲטוּפוֹת הֵן נְחִפּוּזוֹת, לְעֵתִים יָתֵר עַל יְקָלְתָן שֶׁל בְּרִיּוֹת לְגִבּוֹר עֲלֵיהֶן. וְהַתּוֹצְאוֹת... מִפְּתִיעוֹת וּמְפֻלְאוֹת. זֶה פִּתְחָהּ שֶׁל תוֹרָה, וְזֶה כַּחַם כּוֹחוֹ שֶׁל הַדָּף הַיּוֹמִי.

אימתניות, עד אשר גם עולי ארץ ותיקים ומנסים, יראים מפניהם. והכל כפי גזרתו של שליט הכל בורא העולם כמאמר הכתוב "רוח סערה עשה דברו".

בבית הנתיבות של שדה תעופה קטן המתינה קבוצת אנשים, ואנכי בתוכה, לכריזה המבשרת על עליה למטוס. זו בוששה לבוא. היתה הסכמה פלילית, גם ללא נתינת דעת. כי מזג האוויר הסוער הוא המעכב את הטיסה ללונדון, אשר מעבר לצפון היבשת. קצרי רוח היו כמה מן האנשים, ואולי רבם. הפחד הטבעי שלפני כל המראה לשוקקים גובר לקראת טיסה כליל סגרירי מכה ברכים ורעמים.

ועל פטן המטוס פגשתי את היהודי שנקרא לצורך הספור 'מאיר', הוא עם גמרתו ואני בספר תהלים, לאחר שסיים את חק למודו, פתח עמי בשיחה: מי, מהיכן, לאן, ומה? הודיתי לו על כך. ואני אומר לו אהה... 'דף היומי?! ספק שואל ספק קובע. והוא משיבני: כן! הדף היומי אני לא זן בלעדיו. בתוך ערמת הנרות, בתיק המסמכים הגדול שלי, יש תמיד גמרא. מה הפרוש אני לא זן בלעדיו?

המשך אי"ה בשבוע הבא.

וכך מתחיל ספורנו, ולדיו של העורך דין היהודי היו אז זאטוטים, הגדול שבהם בן חמש/שש, ואחיו הקטן ממנו - טרם עלו גוויזי שער על קוצת התלתלים הנהויים.

אביו העורך דין הפרתי היה משפטן מבריק, ממחה למשפטי עסקים וקניינים בינלאומיים, עסוק עד למעלה מראש, טרוד עד הצנאר, היה יוצא ובה לפני שועי תבל, ומיזגם לפני גדולי השופטים, לרוב בארצות אירופה.

יהודי זה בעל תארים נכבדים במדעי המדינה, ראה את עתידו ולדיו צועדים בעקבותיו, ואף הלאה ממנו.

איך הפרתי? היכן מצאתיו? והלא אינני זקוק לעורך דין, כל שכן שלא לעסקי ממונות, ועל אחת כמה וכמה בעסקי עולם ומלואו? אמנם באשר הפרתי לראשונה לא נדעתי מיהו? ולא שעתי שכן שיחי שאליו נדעתי בנסבות מוזרות ומזרות חרדה - הוא עורך דין, יהודי שומר מצוות, הלומד תורה מתוך דחק העשר... שהוא נסיון כבד בהחלט, ומסתבר שלעתיים אף קשה יותר מזה הלומד תורה מתוך דחק העני.

היה זה יום ארופאי חרפי, ובדרום מערב היבשת סוערות הרוחות, המגיחות בצעף וצועם מהאוקיינוס האטלנטי, ויוצרת משבי רוח ומערבולות, לעתים

שמירת הלשון

מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

"לא רגל על לשונך" (תהלים ט"ו, ג)

שלוש פעמים ישראל היקרים והחביבים! נשאלתי מאת יהודי מתוך מדבש, שאת שאלתו שאל בלב נרגש, האם מותר לחזור על דברי גנאי שאמרו דוד בפני שמשון, או שגם בזה יש איסור שמירת הלשון. ושאלתו היא באופן שאינו מוסיף דבר, רק חוזר בדיוק על מה ששמע מכבר.

עניתי שהחפץ חיים (בכלל ה' בבאר מים חיים ס"ק י"א) לנו מגיד שאף שמשון כבר שמע את דברי הגנאי מפי דוד, אסור את דברי הגנאי לחזור ולהגיד. ואף אם אינו מוסיף דבר, ורק חוזר על מה שנאמר. ואף אם דברי השני אינם גורמים עוד נזק, עם איסור לשון הרע יש לך עסק. ויש בזה איסור גמור, וזה דבר ברור.

וכסיים בורט מאוד מיוחד, לחזק את האחדות עם כל אחד ואחד. שאומר ה'שפת אמת' הקדוש והטהור, עצה לחיים המביאה הרבה מאוד אור: בקריאת ההגדה בליל הסדר, אנחנו קוראים פיסקא אם הרבה מסר, שלא 'אחד' בלבד עמד עלינו לכלותינו, ובכל הדורות זה היה בעוכרנו, בגלל החוסר אחדות, עד היום לא זכינו לפדות. "שלא אחד בלבד" - זה שאיננו מאוחדים בינינו, הוא הדבר הנותן כח לאויבנו, לרצות לכלותנו ולבקש את רעתנו. ובדבר זה אנו צריכים לעשות, ואסור לנו לחשות, באחדות עם ישראל להתחזק, ולא להשאיר מקום אחד ריק, שאין בו אהבת ישראל, וכך נזכה לביאת הגואל במהרה בימינו, אמן ואמן.

ניתן לשמוע חיזוק קצר (כדקה וחצי) מידי יום ביומו בהלכות שמירת הלשון, בטל: 077-2222-069 שלוחה 3 ואחר כך הקש 1. שמעו ותחי נפשכם. כמו כן ניתן לקבל חומר (מיוחד) לזכורי הרבים בשמירת הלשון בטל. 052-768-3816.

פניו הדף היומי

מאת הרב: ג' ירון מרדכי זכאי שליט"א

אומן שהזיק בעבודתו

שנינו בסוגייתנו שמי שנתן חפץ לאומן לתקן, והאומן במקום לתקן קילקל, חייב לשלם לבעלים את דמי הכלי, וכגון שאם נתן לנגר ארון לתיקון והנגר הזיק והרס חייב לשלם.

ואמנם לא פעם אני נשאל במקרים של אנשים שאירעה תקלה או קלקול בביתם כגון במקרר או במכונת כביסה או דוד שמש וכן סתימות והזמינו חשמלאי או שרברב ובמקום שיצליח לתקן גרם לנזק גדול יותר, בין שעשה זאת מחוסר הבנה או בשגגה או במזיד, האם הוא צריך לפצות אותם, וכן מה הדין באופן שהוזמן לתקן והגיע בנסיעה רחוקה ובמשך כמה שעות ניסה לתקן ולא הצליח האם מגיע לו על כך תשלום. והנה נשאלתי לגבי אינסטלטור (שרברב) שהוזמן לשחרר סתימה ולא הצליח האם צריך לשלם לו עבור ביקור ושכר טרחה, ובספרי שו"ת משפטי אמת(חלק א' סימן סב') הבאתי דברי הפוסקים בעניין זה שיש שכתבו שאין מגיע לו כלום כל זמן שלא עלה בידו לבצע מלאכתו, וכן מבואר בבית יוסף לגבי מתווך שלא הצליח לתווך שאין צריך לשלם לו, ומאידך ישנם פוסקים שסוברים שיש לשלם שכר טרחה וכעין מה שמקובל לגבי עורך דין ששכר מצב מקבל שכר טרחה, וכן תלוי במנהג המדינה שישנו מנהג ובפרט בחברות שאם מגיע טכנאי אף שלא תיקן משלמים לו שכר ביקור, ולגבי שרברב כפי ששמעתי המנהג שמי שלא הצליח תיקן אינו מקבל שכר טרחה, ומכל מקום הטוב ביותר שלפני שאדם מזמין אומן יעשה תנאי מפורט שאם הוא יצליח לתקן הוא לא יקבל תשלום כלשהו (שכר טרחה, נסיעות) ובמצב כזה הולכין אחרי התנאי. ולגבי אומן שהזיק וקלקל נפסק בשולחן ערוך (חושן משפט סימן שו' סעיף ד') שאומן שקלקל בפשיעה חייב ואפילו כשעבד בחינם, אמנם במקרה שאפשר שהיה כאן אונס, אם הוא בא מומחה ועבד בחינם פטור ואם אינו מומחה חייב, אבל אם מקבל שכר בכל מצב חייב לשלם, אם כי כשהמכשיר אינו חדש נראה שישלם לו לפי מחיר של מכשיר משומש, ואומן צריך להבין שכשם שבה לתקן הוא מקבל שכר הגון כך גם כשהוא הזיק וקלקל חייב לפצות ולשלם.

שבת שלום

המעוניין לרכוש את הדיסק אונקי על כל מסכתות הש"ס הדף היומי ושיעורים בהלכה יצור קשר 0527630352 כמו כן לשיעורי קו הדף היומי העלמי 24 שעות ביממה 055-9302663

מאכילים ילד רעב, עושים טוב לעצמנו!

רוצים גם אתם לעזור?
03-8000-770

יומא טבא לרבנן

בהנחות נלוות אור יקרות
בשעה טובה וסיועלות הספר שריבים צפוי לו

שאלות ותשובות יגל לבי

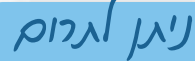
אורח חיים • יורה דעה
אבן העזר • חושן משפט
למנוח ורבנו
תנאן רבי יגאל בתן שליט"א
ראש מוסדות 'יבית אשר בני ברק

ניתן להשיג בחנייות הספרים

ובמכון 'ביע אומר'
רח' הרב שזיאל 44 בני ברק

03-8000-770
www.kolshofan.org

ל"ביע אומר" - הרב יגאל כהן שליט"א בכל עמדות נדרים פלוס

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "ביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה